

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การจัดสวัสดิการสังคมโดยภาครัฐที่ผ่านมาไม่สามารถตอบสนองความต้องการและครอบคลุมประชาชนได้ทุกกลุ่ม รวมทั้งขาดความสามารถในการเตรียมพร้อมหรือรองรับสถานการณ์เสี่ยงและความเปราะบางสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันนำมาซึ่งความไม่มั่นคงในการดำรงชีวิตของประชาชน วิถีชุมชน และปัญหาสังคมโดยรวม เห็นได้จากจำนวนผู้รับความช่วยเหลือหรือมีโอกาสดูแลเตรียมความพร้อมด้านสวัสดิการบางประเภทจากภาครัฐ ซึ่งพบว่า มีประชากรจำนวนไม่น้อยที่ตกอยู่ในสถานการณ์เสี่ยงและเปราะบางทางสังคม และยังไม่ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ ตัวอย่างเช่น งานวิจัยของวรวรรณ ชาญด้วยวิทย์ และคณะ (วรเวชมี วรณระดา, 2550, น. 3-5) กล่าวไว้ว่า ในปี 2547 มีผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพคนชราประมาณ 3.4 แสนคน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 24.5 ของจำนวนประชากรสูงอายุที่ยากจน หรือร้อยละ 4.7 ของจำนวนผู้สูงอายุทั่วประเทศ นอกจากนี้ผลการดำเนินโครงการการให้เบี้ยยังชีพแก่คนพิการในอดีตยังครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายได้เพียงประมาณร้อยละ 10 และประมาณการงบประมาณที่จำเป็นสำหรับการสงเคราะห์เด็ก คนชรา และคนพิการในครัวเรือนยากจนทุกครัวเรือนว่ามีมูลค่ารวมแล้วประมาณ 6,400 ล้านบาท ขณะเดียวกันผลการศึกษาเบื้องต้นของการสำรวจแรงงานนอกระบบในปี 2549 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่าในจำนวนประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานทั้งสิ้น 50.4 ล้านคน เป็นผู้มีงานทำ 35.5 ล้านคน ในจำนวนนี้เป็นผู้อยู่ในแรงงานในระบบจำนวน 13.7 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 38.5 และเป็นผู้อยู่ในแรงงานนอกระบบมากถึง 21.8 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 61.5 ของประชากรที่มีงานทำ แรงงานนอกระบบดังกล่าวนี้ หากยังไม่พิจารณาถึงเงินออมส่วนบุคคลของพวกเขาเหล่านั้น อาจจัดได้ว่าแท้จริงแล้วแรงงานนอกระบบนั้นยังขาดเครื่องมือในการออมเพื่อยามชราภาพซึ่งจัดโดยรัฐ ยังไม่ต้องกล่าวถึงผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานแต่ไม่ได้ทำงาน เช่น ผู้ที่ทำงานไม่ได้เนื่องจากเจ็บป่วยหรือผู้พิการที่อาจไม่ได้รับการช่วยเหลือจากรัฐในรูปแบบเบี้ยยังชีพคนพิการ หรือแม่บ้าน เป็นต้น ทั้งนี้ นักวิชาการด้านสวัสดิการสังคม ได้มีการศึกษาวิเคราะห์แนวทางและมีความพยายามที่จะแก้ปัญหาความครอบคลุมของการจัดสวัสดิการสังคมที่เกิดขึ้นข้างต้น ใน 2 แนวทาง คือ หนึ่ง การขยายโครงข่ายคุ้มครองทางสังคม

โดยภาครัฐให้ครอบคลุมประชากรส่วนใหญ่ของประเทศ และ สอง การอาศัยกลไกเสริมนอกเหนือจากโครงข่ายคุ้มครองทางสังคมที่จัดขึ้นโดยรัฐ

การจัดสวัสดิการชุมชน นับเป็นกลไกเสริมของโครงข่ายคุ้มครองทางสังคมที่จัดขึ้นโดยภาครัฐ ที่เน้นให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการวางรากฐานที่จะพัฒนาสังคมและชุมชนให้เข้มแข็ง มีระบบ มีการจัดการที่ดีในทุกระดับ โดยให้ชุมชนและประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาและเน้นให้ความสำคัญในบริบทของความยากจน ความมั่นคงของมนุษย์ ทูทางสังคมและชุมชน การมีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการชุมชน โดยมีแนวคิดพื้นฐานจากการยอมรับ การผลิต ความเชื่อ จิตวิญญาณ ความศรัทธา และมีเงื่อนไขความสำเร็จจากการนำความคิดในการจัดสวัสดิการสังคมของ 3 ส่วน มารวมกัน ได้แก่ ภาครัฐ องค์กรพัฒนาเอกชน และภาคชุมชน สวัสดิการชุมชนจึงเป็นการสร้างหลักประกันในการดำเนินชีวิตของภาคประชาชน โดยมีหัวใจสำคัญคือ การพึ่งตนเองและการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน บนพื้นฐานของการให้เกียรติ เคารพและการอยู่ร่วมกับธรรมชาติอย่างเห็นคุณค่าและการมีส่วนร่วมในทุกระดับ ซึ่งมีตัวอย่างเป็นรูปธรรมจำนวนมาก เช่น องค์กรการเงินชุมชนเพื่อสร้างระบบสวัสดิการภาคประชาชนโดยภาคประชาชนหรือชุมชน ในรูปของกลุ่มออมทรัพย์ ธนาคารหมู่บ้าน สถาบันการเงินชุมชน ซึ่งการทำสวัสดิการภาคประชาชนส่วนใหญ่จะเป็นการจัดสวัสดิการแบบครบวงจรชีวิต เช่น เงินค่าคลอดบุตร ทุนการ ศึกษา เงินค่าทำศพ เงินช่วยค่ารักษาพยาบาล เงินกู้เพื่อการประกอบอาชีพ และเงินบำนาญหรือการออมเพื่อหลักประกันชราภาพ กลุ่มสัจจะลดรายจ่ายวันละ 1 บาท จังหวัดสงขลา หรือกองทุนสวัสดิการภาคประชาชนจังหวัดสงขลา เครือข่ายองค์กรออมทรัพย์ชุมชนจังหวัดลำปาง เครือข่ายออมบุญวันละหนึ่งบาทเพื่อสวัสดิการชุมชนและสร้างทุนทางสังคมอย่างยั่งยืนของจังหวัดลำปางฯลฯ

การจัดสวัสดิการชุมชน จึงนับเป็นการจัดสวัสดิการสังคมอีกรูปแบบหนึ่งที่จะนำมาซึ่งความมั่นคงในการดำรงชีวิต และความกินดีอยู่ดีของประชาชนในชุมชน โดยมีองค์กรชุมชนดำเนินการเพื่อประโยชน์ของสมาชิกในชุมชน อีกทั้งเป็นการจัดสวัสดิการสังคมจากบริบทต่างๆ อาทิ การจัดสวัสดิการฐานทรัพยากร ซึ่งจะมุ่งเน้นเรื่องอาหาร การจัดสวัสดิการจากฐานวัฒนธรรม ได้แก่ การเกื้อกูลและช่วยเหลือเครือญาติ การเกื้อกูลของระบบอุปถัมภ์ การจัดการของศาสนสถาน การจัดสวัสดิการจากฐานงานพัฒนา ซึ่งชุมชนรับเอารูปแบบจากภายนอกเข้าไปดำเนินการในชุมชน โดยกิจกรรมบางอย่างริเริ่มทำกันเองในชุมชน และบางกิจกรรมได้รับการสนับสนุนการจัดตั้งเบื้องต้นจากองค์กรภายนอกทั้งภาครัฐและเอกชน ดังนั้น การส่งเสริมให้ระบบสวัสดิการชุมชนมีการพัฒนาที่ยั่งยืน มีศักยภาพและความเข้มแข็ง ย่อมจะนำมาซึ่งความอยู่ดีมีสุขของ

ประชาชนโดยทั่วถึง ครอบคลุมทุกกลุ่ม ทั้งยังสามารถรองรับกับสภาพปัญหาของสมาชิกและชุมชนได้อย่างเหมาะสม

มูลเหตุจูงใจในการศึกษา

การจัดสวัสดิการชุมชนเมือง เป็นรูปแบบหนึ่งของการจัดสวัสดิการชุมชน ซึ่งมีจุดเริ่มและวิวัฒนาการบนพื้นฐานแนวคิดที่แตกต่างจากการจัดสวัสดิการชุมชนโดยทั่วไป อันเนื่องจากเป็นชุมชนแออัด ที่มีประชาชนมาจากหลากหลายพื้นที่ ไม่มีความสัมพันธ์ทางเครือญาติ และมีวิถีชีวิตที่แตกต่างกัน แต่ต้องเผชิญกับปัญหาแบบเดียวกัน อาทิ ฐานะทางเศรษฐกิจไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพ ไม่มีอาชีพใน ระบบทำให้ขาดสิทธิในการรับหลักประกันทางสังคมจากภาครัฐและเอกชน เช่น การประกันสังคม กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ สวัสดิการรักษายาพยาบาล หรือการประกันกับภาคเอกชน โดยเฉพาะในเรื่องของความไม่มั่นคงในที่อยู่อาศัยและที่ทำกิน ซึ่งนับเป็นหนึ่งในปัจจัยสี่และระบบสวัสดิการสังคม จึงทำให้มีความสัมพันธ์ของคนในชุมชนที่ค่อนข้างจะใกล้ชิด เกิดการรวมตัวเพื่อแก้ไขปัญหาต่างๆ เพราะจำเป็นต้องพึ่งพากันมากกว่าคนในเมืองที่อาศัยอยู่ในรูปแบบอื่น ปัญหาต่างๆ เหล่านี้ ทำให้เกิดการรวมกลุ่มเพื่อแก้ไขและหาทางออกของชาวชุมชนแออัด ในรูปของการจัดสวัสดิการโดยชุมชนในมิติต่างๆ เพื่อสร้างความมั่นคงในการดำรงชีวิตให้กับสมาชิกในชุมชน ทั้งสามารถอยู่ร่วมกับเมืองได้อย่างมีศักดิ์ศรี มีคุณค่า และเป็นที่ยอมรับของกลุ่มอื่นๆ ในเมือง (สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน, 2546, น. 46) โดยตัวอย่างความสำเร็จของการรวมกลุ่มจัดสวัสดิการชุมชนเมืองในกรุงเทพมหานครเพื่อแก้ไขปัญหาด้านที่อยู่อาศัย สภาพแวดล้อม สุขภาพอนามัย รวมถึงการสร้างคุณค่าและการยอมรับในการอยู่ร่วมกับคนกลุ่มอื่นๆ ในเมือง ไม่ว่าจะเป็นกรณีของชุมชนคลองบางบัว เขตบางเขน ชุมชนการเคหะร่มเกล้า-ลาดกระบัง เกิดขึ้นจากการตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นร่วมกัน และพร้อมที่จะเข้ามาร่วมแสวงหาทางออก ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการอย่างต่อเนื่อง (<http://www.codi.or.th/index.php>, 2550) ซึ่งสอดคล้องกับ แนวคิดในการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาคสังคม ที่ว่าประชาชนจะเข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบ เนื่องจากสาเหตุหลัก 3 ประการ คือ มีความสนใจและความห่วงกังวลร่วมกัน มีความเดือดร้อน และได้พึ่งพอใจร่วมกันและมีการตกลงร่วมกันที่จะเปลี่ยนแปลงกลุ่มหรือชุมชนไปในทิศทางที่พึงปรารถนา (ศุภสวัสดิ์ ชัชวาล, 2545, น. 41-42)

ชุมชนโค้งรถไฟยมราช เป็นหนึ่งชุมชนแออัดในชุมชนเมืองของกรุงเทพมหานคร ที่มีจุดเริ่มของการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตและความหลากหลาย อันเนื่องจากการขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจ

และอุตสาหกรรมในปี 2533 โดยมีแรงงานย้ายถิ่นเข้าสู่เมืองหลวงจำนวนมาก ชุมชนไค้งรถไฟยมราชจึงเป็นชุมชนที่สมาชิกในชุมชนอพยพมาจากหลายจังหวัด มีหลายตระกูล คนในชุมชนมีความหลากหลาย ไม่มีวัฒนธรรมร่วมกันในชุมชน เมื่อเข้ามาอยู่เป็นชุมชนจึงเป็นลักษณะต่างคนต่างอยู่ ยังไม่มีการรวมกลุ่ม และเมื่อการพัฒนาเมืองมีความเจริญเติบโตมากขึ้น ได้ส่งผลกระทบให้เกิดปัญหาต่างๆ ในชุมชน อาทิ ปัญหาความยากจน ปัญหาสิ่งแวดล้อม ระบบสาธารณูปโภค ปัญหาสุขภาพอนามัย รวมถึงสิทธิในการเข้าถึงบริการสังคมพื้นฐาน ปัญหาการว่างงาน ปัญหาอาชญากรรมลักเล็กขโมยน้อย ปัญหายาเสพติด ซึ่งคนในชุมชนก็จะขอความช่วยเหลือจากภายนอก โดยเฉพาะหน่วยงานจากภาครัฐ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ หรือกรมประชาสงเคราะห์ในอดีต เป็นหน่วยงานรัฐที่เข้าไปดำเนินการจัดสวัสดิการสังคมในชุมชนไค้งรถไฟยมราชอย่างต่อเนื่อง โดยระยะแรกเน้นวิธีการสงเคราะห์เฉพาะราย และการสงเคราะห์แบบให้เปล่าเป็นสำคัญ ให้การช่วยเหลือในรูปของเงินสงเคราะห์ครอบครัว หรือการฝึกอบรมอาชีพตามความสมัครใจ ซึ่งข้อเท็จจริงพบว่า การช่วยเหลือข้างต้นยังคงต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง สมาชิกในชุมชนไม่สามารถพึ่งพิงตนเอง และยังคงคาดหวังความช่วยเหลือแบบให้เปล่าจากภาครัฐ

ในปี 2534 ได้มีหน่วยงานรัฐอื่นๆ ได้เข้ามาสนับสนุนในเรื่องของการรวมกลุ่ม ไม่ว่าจะเป็นกรุงเทพมหานครที่ได้เข้ามาให้ความรู้ในเรื่องการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ มีการศึกษาดูงาน และสนับสนุนให้เกิดกลุ่มออมทรัพย์ต่างๆ ขึ้นในปี 2534 ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มฅำนกีสงเคราะห์ของชาวมุสลิม กองทุนเพื่อการเรียนการสอนศาสนาอิสลามของเด็ก การสนับสนุนกองทุนชุมชนตามนโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในปีงบประมาณ 2546 กระทรวงการคลังได้นำเงินจากดอกเบี้ยเงินกู้มาสนับสนุนการจัดสวัสดิการและงานสาธารณะต่างๆ ในส่วนของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ได้นำแนวคิดสวัสดิการชุมชนเข้ามาดำเนินการในชุมชนไค้งรถไฟยมราช แทนรูปแบบการสงเคราะห์แบบให้เปล่า ภายใต้โครงการพัฒนาศักยภาพชุมชนและครอบครัวในชุมชนไค้งรถไฟยมราช ในปีงบประมาณ 2547 โดยเน้นการพัฒนาศักยภาพของกลุ่มเป้าหมายผ่านกิจกรรมการออมทรัพย์ การสร้างกระบวนการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในการจัดสวัสดิการสังคม โดยในช่วงแรกได้มีการดำเนินงานภายใต้แนวคิดสวัสดิการชุมชน ได้ก่อให้เกิดกิจกรรมการพัฒนาที่หลากหลายและมีความต่อเนื่อง เช่น กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการศึกษาเด็ก และกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการประกอบอาชีพ จากนั้นก็มีการยุบเลิกกลุ่มออมทรัพย์เดิมและจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ใหม่ๆ เป็นระยะ อันเนื่องมาจากปัจจัยต่างๆ อาทิ ความขัดแย้งของสมาชิกชุมชน การไม่ยอมรับผู้นำ/ ผู้รับผิดชอบกลุ่ม ผลประโยชน์ที่ได้รับตอบสนองความต้องการของสมาชิกไม่เพียงพอ มีความต้องการรูปแบบผลประโยชน์ใหม่ หรือแม้แต่บทบาทการเข้าไปมีส่วนร่วมของ

สมาชิก โดยปัจจุบัน ชุมชนไค้งรตไฟยมราช คงมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบกลุ่มออมทรัพย์ในชุมชน อาทิ กลุ่มออมทรัพย์เพื่อสวัสดิการ กลุ่มออมทรัพย์เพื่อบ้านมั่นคง กองทุนหมุนเวียนเพื่อการประกอบอาชีพ เพื่อการศึกษา เพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชน กิจกรรมจิตอาสาพัฒนาสังคม เป็นต้น

ด้วยการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในชุมชนไค้งรตไฟยมราช นับได้ว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงฐานความคิดของสมาชิกในชุมชนจากการรอความช่วยเหลือจากรัฐ การพึ่งพิงคนภายนอก ไปสู่การสร้างพลังให้แก่ชุมชนและสมาชิกเพื่อการพึ่งตนเอง ภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วมในรูปแบบการจัดสวัสดิการชุมชนเมื่อนั้น ส่งผลให้สมาชิกชุมชนไค้งรตไฟยมราชมีคุณภาพชีวิตและหลักประกันทางสังคมที่ดีขึ้นได้ ภายใต้ความหลากหลายของถิ่นฐานคนในชุมชน วัฒนธรรม อาชีพ และวิถีชีวิต รวมถึงความแตกต่างด้านเศรษฐกิจสังคม ภายใต้ความสัมพันธ์และการรวมตัวของสมาชิกในชุมชน ที่ต้องเผชิญกับสภาพปัญหาาร่วมกัน เช่นเดียวกับชุมชนต่างๆ ในเมืองหลวง แต่ข้อเท็จจริงกับพบว่า การจัดสวัสดิการชุมชนเมืองของชุมชนไค้งรตไฟยมราชมีการยุบเลิกและการจัดตั้งขึ้นใหม่มาเป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่อง ซึ่งยังไม่สามารถสรุปได้ว่าการยุบเลิกหรือการจัดตั้งขึ้นใหม่นั้น เกิดจากการไม่มีประสิทธิภาพของการจัดสวัสดิการ อันเนื่องจากการขาดการยอมรับของสมาชิก การไม่ตอบสนองความต้องการของชุมชน หรือเหตุปัจจัยอื่น แตกต่างกับกลุ่มสวัสดิการของชุมชนเมืองในกรุงเทพมหานครหลายแห่งที่มีพัฒนาการอย่างต่อเนื่องและเกิดความยั่งยืนของกลุ่มผู้ศึกษาในฐานะบุคลากรด้านสวัสดิการสังคม จึงให้ความสนใจที่จะทราบถึงรูปแบบการจัดสวัสดิการชุมชนเมืองของชุมชนไค้งรตไฟยมราชและแนวทางการส่งเสริมการจัดสวัสดิการชุมชนเมือง กรณีชุมชนไค้งรตไฟยมราช เพื่อพัฒนาศักยภาพของชุมชนในการจัดสวัสดิการสังคมให้เกิดความต่อเนื่อง เข้มแข็งในที่สุด อีกทั้งสามารถนำไปขยายผลไปสู่ชุมชนเมืองอื่นๆ ในเขตกรุงเทพมหานคร

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. ศึกษารูปแบบการจัดสวัสดิการชุมชนเมืองของชุมชนไค้งรตไฟยมราช
2. ศึกษาแนวทางการส่งเสริมการจัดสวัสดิการชุมชนเมืองของชุมชนไค้งรตไฟยมราช

ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษานี้ เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research) มีขอบเขตการวิจัยดังนี้

1. เนื้อหา เพื่อศึกษารูปแบบการจัดสวัสดิการชุมชนเมือง และแนวทางการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมของชุมชนโค้งรถไฟยมราช โดยใช้แบบสอบถาม และการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อกำหนดแนวทางการส่งเสริมการจัดสวัสดิการชุมชนเมือง ของชุมชนโค้งรถไฟยมราช
2. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา สมาชิกกลุ่มสวัสดิการชุมชนเมืองในชุมชนโค้งรถไฟยมราช จำนวน 183 คน
3. ระยะเวลาในการศึกษา เดือนธันวาคม 2550 – เดือนเมษายน 2551

ข้อจำกัดในการศึกษา

การศึกษาแนวทางการส่งเสริมการจัดสวัสดิการชุมชนเมือง กรณีศึกษาชุมชนโค้งรถไฟยมราช มีข้อจำกัดในการศึกษา คือ สมาชิกในชุมชนโค้งรถไฟยมราชสามารถเข้าร่วมในกลุ่มสวัสดิการชุมชนเมืองได้มากกว่า 1 กลุ่ม ขึ้นอยู่กับความสมัครใจ

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษานี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะเพื่อการศึกษา ดังต่อไปนี้

1. สวัสดิการสังคมชุมชนเมือง หมายถึง การสร้างหลักประกันเพื่อความมั่นคงของคนในชุมชน ซึ่งหมายถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่จัดขึ้นเพื่อทำให้คนในชุมชนดีขึ้น อาจอยู่ในรูปสิ่งของ เงิน น้ำใจ ช่วยเหลือเกื้อกูล เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิต โดยมีวัตถุประสงค์ให้เกิดกิจกรรมเพื่อดูแลคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนตั้งแต่เกิดจนตาย ผลของการจัดสวัสดิการชุมชน คือ ก่อให้เกิดรายได้ลดรายจ่าย เกิดความสัมพันธที่ดีของคนในชุมชน รู้สึกมั่นคง ปลอดภัย อย่างมีศักดิ์ศรีและมีความสุข

2. รูปแบบการจัดสวัสดิการชุมชนเมือง หมายถึง ประเภทกิจกรรม/โครงการการจัดสวัสดิการ ของสวัสดิการชุมชนเมืองในชุมชนโค้งรถไฟยมราชภายใต้ฐานคิด 3 ฐานคิด ประกอบด้วย การจัดสวัสดิการชุมชนจากฐานคิดองค์กรการเงิน ได้แก่ กองทุนเงินหมุนเวียนเพื่อการประกอบอาชีพ และกลุ่มออมทรัพย์เพื่อสวัสดิการสังคม การจัดสวัสดิการชุมชนจากฐานคิด

อุดมการณ์/ศาสนา ได้แก่ กองทุนเพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชน และการจัดสวัสดิการชุมชนจาก
ฐานคิดสวัสดิการชุมชนเมือง ได้แก่ กลุ่มออมทรัพย์เพื่อบ้านมั่นคง

3. แนวทางการส่งเสริมการจัดสวัสดิการชุมชนเมือง หมายถึง การส่งเสริมการจัด
สวัสดิการชุมชนเมืองในชุมชนโค้งรถไฟยมราชในด้านการมีส่วนร่วม ด้านผลประโยชน์ตอบแทน
และด้านการประสานงาน

- การมีส่วนร่วม หมายถึงการส่งเสริมให้ประชาชนร่วมคิด ร่วมศึกษาปัญหาของ
ชุมชน ร่วมกำหนดแนวทางการดำเนินงาน ร่วมจัดกิจกรรม ร่วมระดมทุน และร่วมติดตาม
ประเมินผล

- ผลประโยชน์ตอบแทน หมายถึง สิ่งที่พึงได้รับตอบแทนจากการเป็นคณะกรรมการ/
สมาชิก กลุ่มสวัสดิการและกลุ่มออมทรัพย์ในชุมชน โดยอยู่บนพื้นฐานของความเท่าเทียมกัน ได้แก่
บริการที่ตรงกับความต้องการ ความพึงพอใจกับสิทธิประโยชน์ และความเหมาะสมของเงินออม/
เงินสมทบ/ดอกเบี้ยต่อผลประโยชน์ที่ได้รับ

- การประสานงาน หมายถึง วิธีการที่สามารถกระตุ้นให้ภาคส่วนต่างๆ อันได้แก่
องค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคท้องถิ่น หรือเครือข่าย มีส่วนร่วมเพื่อให้การดำเนินงานได้ผลและมี
ประสิทธิภาพ บรรลุจุดหมายปลายทางในการจัดกิจกรรมสวัสดิการชุมชนร่วมกันได้ ประกอบด้วย
การจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างองค์กร การสนับสนุนทรัพยากร การประสาน
ความร่วมมือ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ผลการศึกษานำไปใช้ในการกำหนดแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของ
ชุมชนในการจัดสวัสดิการชุมชนเมือง

2. ผลการศึกษารูปแบบการส่งเสริมการจัดสวัสดิการชุมชนเมืองนำไปประยุกต์ใช้ใน
ชุมชนอื่น

